

SOCIOEKONOMICKÝ PROFIL

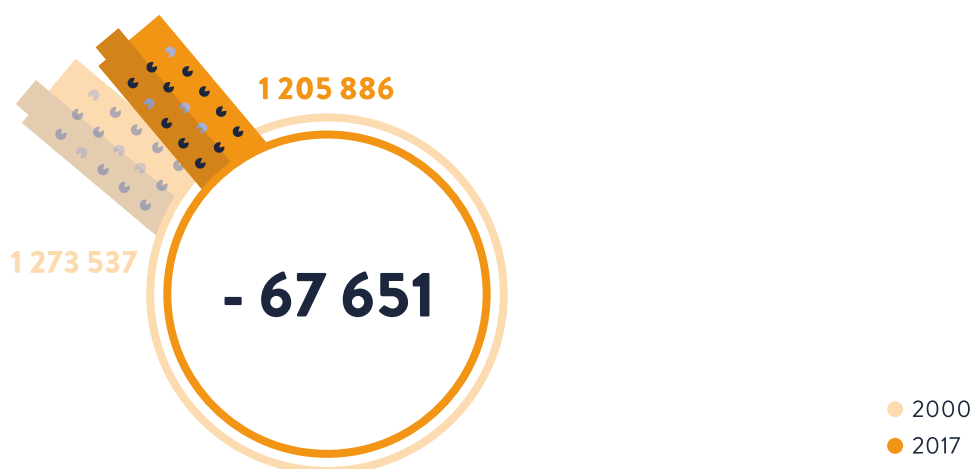
Moravskoslezského kraje

OBYVATELSTVO

► **Pro Moravskoslezský kraj je charakteristická vysoká hustota zalidnění a velká města.**

V roce 2017 se v MS kraji nacházelo 300 obcí, z toho 22 obcí s rozšířenou působností. 6 měst se honosí přívlastkem statutární. 5 z 18 českých měst nad 50 000 obyvatel leží v MS kraji (Ostrava, Havířov, Opava, Frýdek-Místek, Karviná). Po Praze vykazuje MS kraj nejvyšší hustotu zalidnění (222 obyv./km²). (Zdroj: ČSÚ)

► **V kraji ubylo 67 tisíc obyvatel.**

Na konci roku 2017 žilo v MS kraji 1 205 886. Oproti roku 2000 klesl počet obyvatel o 67 651 (-5,3 %). (Zdroj: ČSÚ)

- 49 504

- 18 147

► **V kraji se narodil dostatek dětí.**

V období let 2000-2017 se v kraji narodilo méně dětí, než zemřelo osob. Celkově klesl počet obyvatel vlivem přirozeného úbytku o 18 147. Rozdíl mezi přistěhovanými a vystěhovanými skončil byl také záporný. Kvůli negativního migračního salda přišel kraj o 49 504 obyvatel. (Zdroj: ČSÚ)

► **Počet mužů a žen je v kraji vyrovnaný.**

V roce 2017 žilo na území kraje 614 543 žen (51 %) a 591 343 mužů (49 %). Ve srovnání s rokem 2000 klesal rychleji počet žen (o 5,7 %) než mužů (o 4,9 %). (Zdroj: ČSÚ)

+ 0,7 %

**OSTRAVA
-MĚSTO**
322 419

+ 2 378

- 11,5 %

KARVINÁ
249 377

- 32 371

- 6,3 %

**FRÝDEK
-MÍSTEK**
213 686

- 14 430

- 2,7 %

OPAVA
176 385

- 4 984

- 5,9 %

**NOVÝ
JIČÍN**
151 566

- 9 582

- 12,4 %

BRUNTÁL
92 453

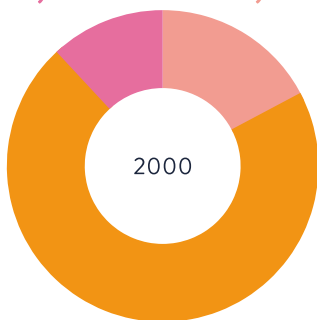
- 13 061

► **Ostrava-město byl jediným okresem v kraji, v němž vzrostl počet obyvatel.**

V období let 2000-2017 se změna počtu obyvatel v jednotlivých okresech výrazně lišila. Nejvyšší počet obyvatel ztratil okres Karviná (-32 371).

V procentních bodech však o více obyvatel přišel okres Bruntál (-12,4 %). Okres Ostrava-město naopak jako jediný zaznamenal mírný nárůst počtu obyvatel (o 2 378 obyvatel, +0,7 %). (Zdroj: ČSÚ)

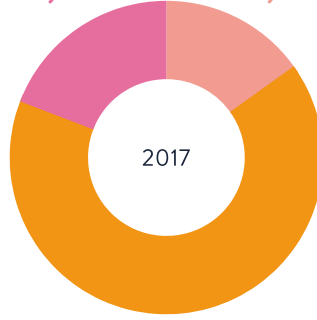
11,9 % **17,2 %**

70,8 %

● 0-14 let
● 15-64 let
● 65+ let

19,2 % **15,1 %**

65,7 %

► **V kraji výrazně přibýlo osob nad 65 let.**

V roce 2017 žilo v MS kraji 182 087 dětí ve věku 0-14 let, 792 722 osob ve věku 15-64 let a 231 077 osob starších 65 let. Zatímco počet osob v prvních dvou kategoriích oproti roku 2000 klesl o 16,6 %, respektive 11,7 %, počet osob v poproduktivním věku narostl o 47,1 %. (Zdroj: ČSÚ)

37,8 let

42,5 let

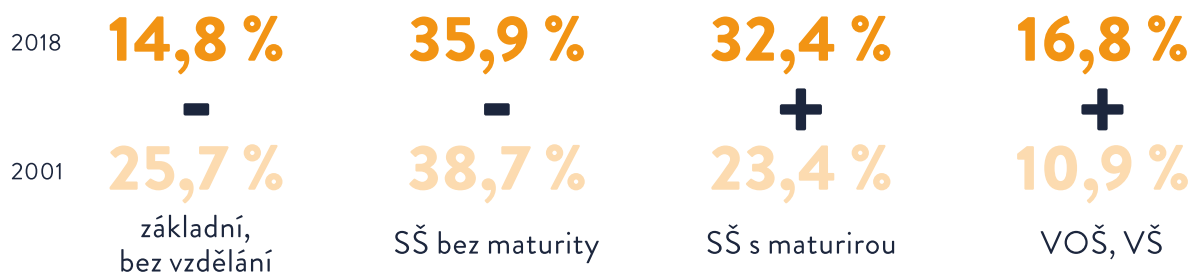

2000

2017

► **Průměrný věk v kraji vzrostl o téměř 5 let.**

Významný nárůst počtu osob starších 65 let a zároveň úbytek počtu osob ve věku 0-64 let v období let 2000-2017 způsobil zvýšení průměrného věku z 37,8 let na 42,5 let. (Zdroj: ČSÚ)

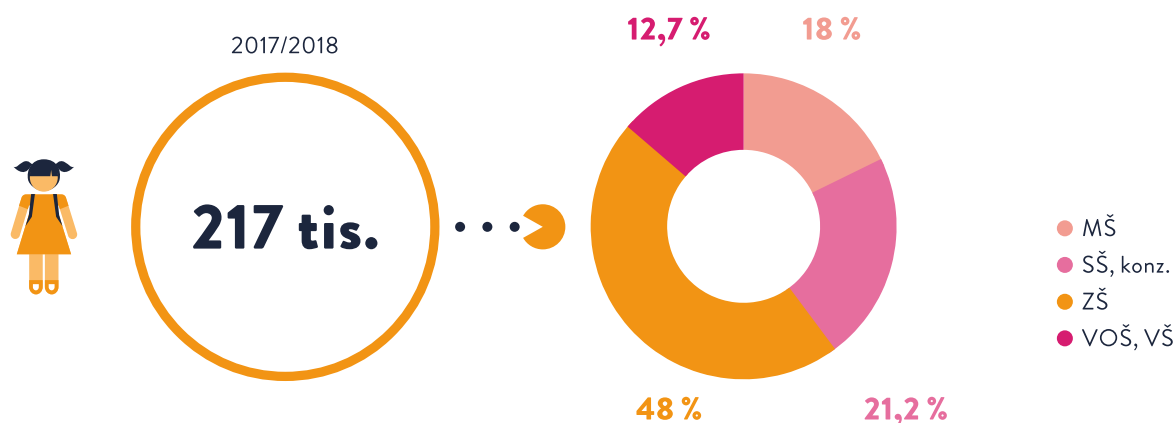

► Vzrostl počet lidí s maturitou a vysokoškolským vzděláním.

V roce 2018 žilo v kraji 16,8 % s VŠ vzděláním (10,9 % v roce 2001). Maturita byla nejvyšším dosaženým vzděláním pro 32,4 % obyvatel kraje.

Ve srovnání s rokem 2001 klesl počet osob s nejvyšším dosaženým základním vzděláním či bez vzdělání, a to z 25,7 % na 14,8 % v roce 2018.

Počet osob se středním vzděláním bez maturity se v období let 2001–2016 výrazně nezměnil (38,7 % v roce 2001, 35,9 % v roce 2018). (Zdroj: ČSÚ)

► V kraji studuje přes 217 tisíc žáků a studentů.

Ve školním roce 2017/2018 navštěvovalo MŠ 39 186 dětí, ZŠ 104 247 dětí, SŠ a konzervatoře 46 175 žáků a VOŠ a VŠ 27 706 studentů.

Na všech stupních škol v kraji studovalo 217 314 žáků a studentů. (Zdroj: MŠMT)

► Cizinci žijící v kraji mají nejčastěji slovenské a polské občanství.

V roce 2017 žilo v MS kraji 26 435 cizinců. Oproti roku 2000 vzrostl počet o 49 % (z 17 864). Nejpočetnější skupinou byli Slováci, jichž v roce 2017 žilo v kraji 8 811. Další v pořadí skončili Poláci (5 462) a Ukrajinci (4 378). (Zdroj: ČSÚ)

HOSPODÁŘSTVÍ

$$207,8\% \text{ HDP}_{\text{MSK 2017}} = \text{HDP}_{\text{1/10 ČR}} = \text{HDP}_{\text{Estonsko}}$$

$$\text{HDP}_{\text{MSK 2000}}$$

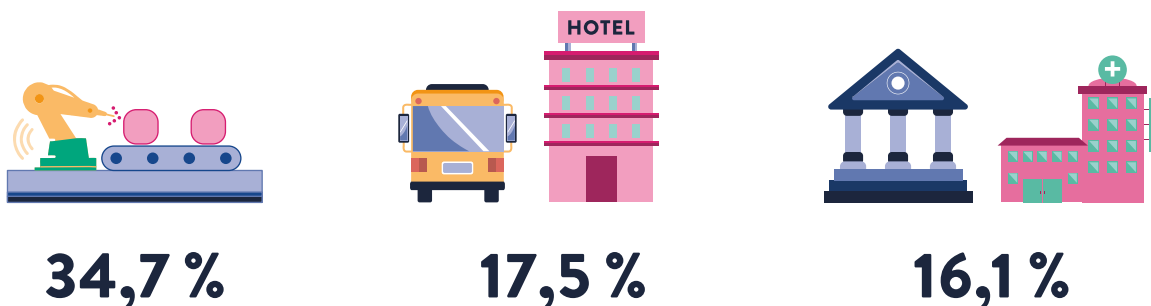
► Desetinu celorepublikového HDP generuje Moravskoslezský kraj.

V roce 2017 činila krajská hodnota HDP 474,307 mld. Kč. Tato hodnota odpovídá 9,38 % celorepublikového HDP, nebo HDP Estonska, které je považováno za technologického tygra Evropy. (Zdroj: ČSÚ, Eurostat)

► Ekonomická úroveň kraje dohání český i evropský průměr.

V roce 2017 činila krajská hodnota HDP na obyvatele 392 827 Kč. Jednalo se o 82,4 % českého průměru a 74 % průměru EU (28 zemí).
V roce 2000 přitom krajský HDP dosahoval 77 % průměru ČR a 55 % průměru EU. (Zdroj: ČSÚ, Eurostat)

► Nejvýraznější podíl krajského HDP tvoří zpracovatelský průmysl.

V roce 2017 bylo vytvořeno 34,7 % HDP ve zpracovatelském průmyslu. Následoval obchod, doprava, ubytování a pohostinství s podílem 17,5 % a oblasti veřejné správy a obrany, vzdělávání, zdravotní a sociální péče, které tvořily 16,1 % HDP kraje. Průmyslový charakter kraje je patrný ze srovnání s celorepublikovými hodnotami. Podíl zpracovatelského průmyslu byl v roce 2017 o 8 % vyšší než republikový průměr. (Zdroj: ČSÚ)

► Objem přímých zahraničních investic narostl více než pětinasobně.

Od roku 2000 v kraji významně vzrostl objem PZI, a to z 36,8 mld. Kč na 207,1 mld. Kč v roce 2016. Co do celkového objemu i částky přepočtené na obyvatele (171 202 Kč) se Moravskoslezský kraj umístil mezi českými kraji na 3. místě. (Zdroj: ČNB)

+ 50 872

● 2000
● 2017

► V kraji je nejvyšší počet pracovních míst od roku 2000.

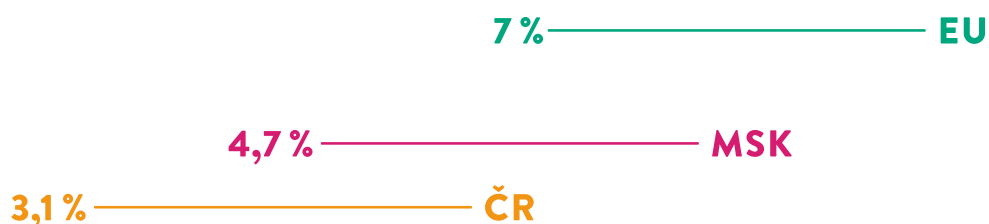
V roce 2017 bylo v Moravskoslezském kraji evidováno 581,4 tis. zaměstnaných. I přes pokles počtu obyvatel vzrostl jejich počet od roku 2000 o 50 872. Jejich počet je nejvyšší od roku 2000. (Zdroj: ČSÚ)

► Míra ekonomické aktivity je nejvyšší za posledních 10 let.

V roce 2017 dosáhla míra ekonomické aktivity v kraji 59,4 %. Ekonomicky aktivních bylo v kraji evidováno 610,2 tis., zatímco ekonomicky neaktivních 417,2 tisíc. V roce 2008 činila míra ekonomické aktivity 57,3 %.

Vzhledem k celkovému úbytku počtu obyvatel došlo k poklesu počtu ekonomicky aktivních (-0,6 %) i neaktivních (-8,8 %).

V mezikrajském srovnání je míra ekonomické aktivity stále podprůměrná (60,2 % v roce 2017). (Zdroj: ČSÚ)

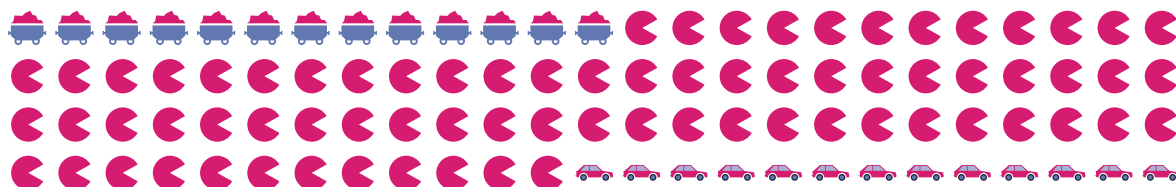
► Nezaměstnanost dosáhla v roce 2018 rekordně nízké hodnoty.

V roce 2018 činil podíl nezaměstnaných v Moravskoslezském kraji 4,7 %. Jedná se o nejnižší hodnotu v období 2005-2018, ve kterém pro tento ukazatel existují údaje. V mezikrajském srovnání se sice jedná o nejhorší výsledek (3,1 % v ČR), přesto je o 2,3 % lepší než průměr EU (28 zemí). (Zdroj: ČSÚ, Eurostat)

► V MS kraji se nedaří snižovat podíl dlouhodobě nezaměstnaných.

I přes výrazný pokles nezaměstnanosti a růst míry ekonomické aktivity byl podíl dlouhodobě nezaměstnaných v roce 2017 nejvyšší mezi kraji (43 %). Republikový průměr přitom činil 34 %. (Zdroj: ČSÚ)

12,79 %

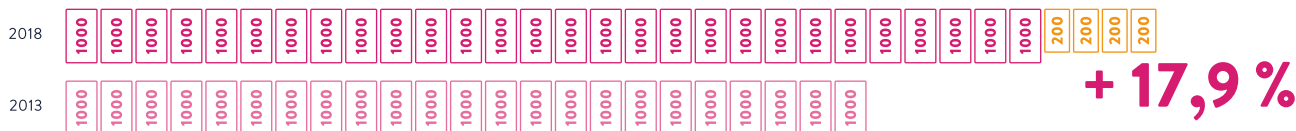

12,74 %

- % zaměstnanců v hutnictví a slévárenství ve firmách s 26 a více zaměstnanci
- % zaměstnanců ve výrobě aut a IT ve firmách s 26 a více zaměstnanci
- % zaměstnanců ostatních oborů ve firmách s 26 a více zaměstnanci

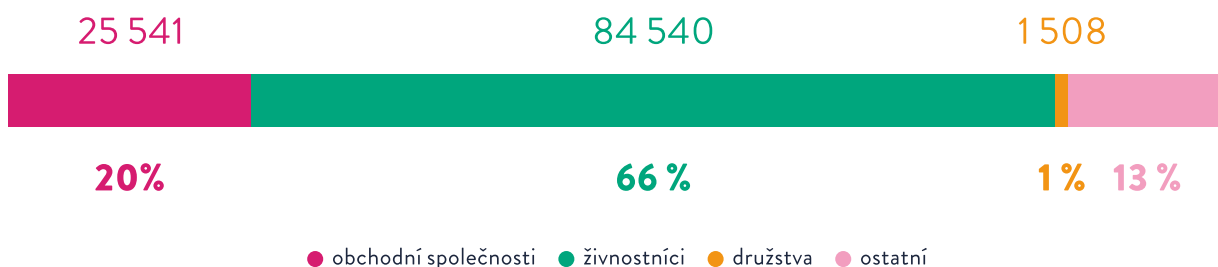
► Výroba aut a IT dnes zaměstnávají stejný počet lidí jako hutnictví a slévárenství.

V roce 2018 pracovalo v oblasti zpracování kovů 37 434 osob. To představuje 12,79 % zaměstnanců firem s 26 a více zaměstnanci napříč odvětvími (15,93 % v roce 2008). Ve stejném roce zaměstnávala výroba motorových vozidel 31 826 osob a informační a komunikační činnosti 5 472 osob. Zaměstnanci těchto dvou odvětví se podíleli na celkové zaměstnanosti ve firmách s 26 a více zaměstnanci 12,74 % (7,43 % v roce 2008). (Zdroj: MPSV)

► Za posledních 5 let vzrostla reálně průměrná hrubá měsíční mzda o 17,9 %.

V roce 2018 činila průměrná hrubá měsíční mzda v kraji 28 801 Kč, což odpovídá 90,3 % republikového průměru. Od roku 2013 vzrostla nominální průměrná mzda o 25,0 %. Po odečtení inflace činil reálný nárůst 17,9 %. (Zdroj: ČSÚ)

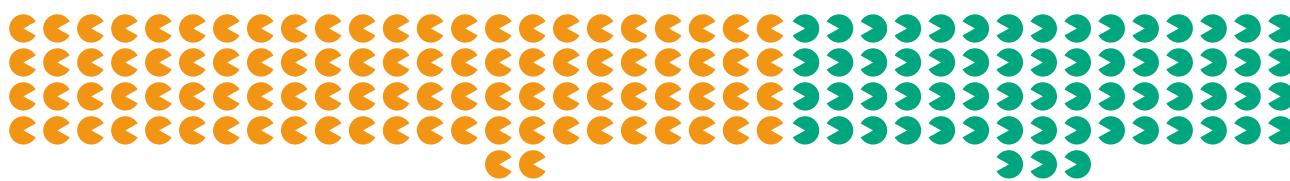

► V kraji narůstá počet obchodních společností a družstev, v mezikrajském srovnání je počet ekonomických subjektů na obyvatele nízký.

V roce 2017 působilo v MS kraji 127 794 ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou. V přepočtu na 1 000 obyvatel jich bylo v MS kraji 106, zatímco republikový průměr dosahoval hodnoty 139 (zejména z důvodu nadměrné hodnoty v Praze). Z celkové počtu ekonomických subjektů rostl v období 2010-2017 zejména počet obchodních společností (o 37,0 %) a družstev (o 6,7 %). (Zdroj: ČSÚ)

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- 33 %

● 2000 ● 2017

● = 1 tis. tun tuhých znečišťujících látek

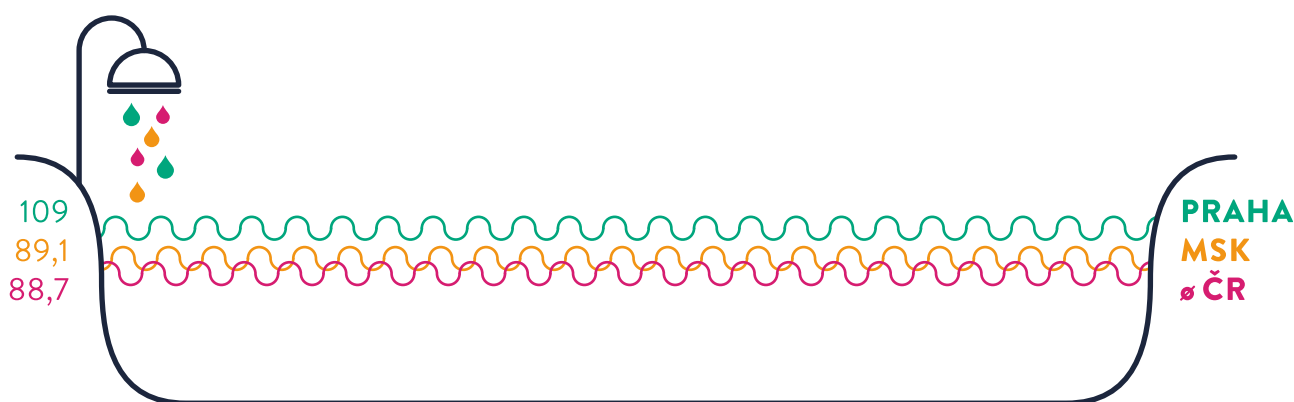
► Od roku 2000 kleslo množství tuhých znečišťujících látek o 33 %.

V roce 2017 činily emise tuhých znečišťujících látek 6,3 tis. tun. Jejich hlavním zdrojem bylo vytápění malých domácností (73,0 %). Na znečištění se významně podílely také doprava a průmyslové provozy včetně přeshraničního přenosu z Polska. Objem emisí CO se naopak zvýšil, a to zejména kvůli velkým průmyslovým a energetickým provozům. (Zdroj: Zpráva o životním prostředí v Moravskoslezském kraji, 2017)

► Největší emisní zátěž je v okresech Ostrava-město, Frýdku-Místku a Karviné.

Oblast ostravské aglomerace je územím s nejzatíženějším životním prostředím v ČR, přestože se díky útlumu výroby, používání šetrnějších technologií a velkým investicím do environmentálních opatření situace postupně zlepšuje. V roce 2017 došlo k překročení imisního limitu pro alespoň jednu znečišťující látku na 69,7 % území kraje. Při zahrnutí přízemního ozonu se dokonce jednalo o 91,9 % území.

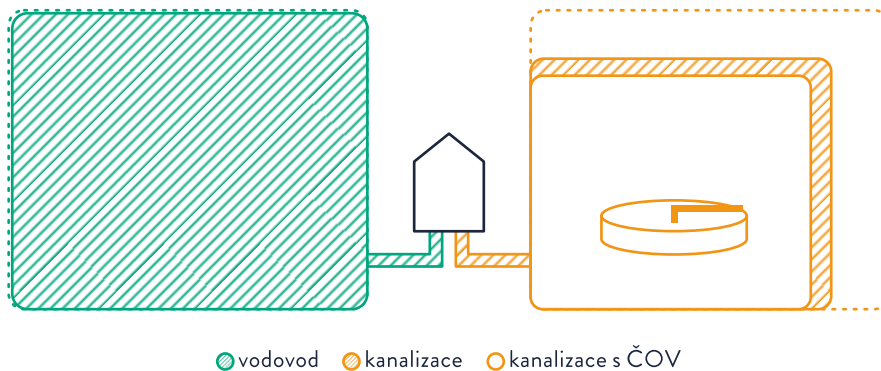
(Zdroj: Zpráva o životním prostředí v Moravskoslezském kraji, 2017)

► Obyvatel kraje spotřebuje průměrně 89,1 litrů pitné vody.

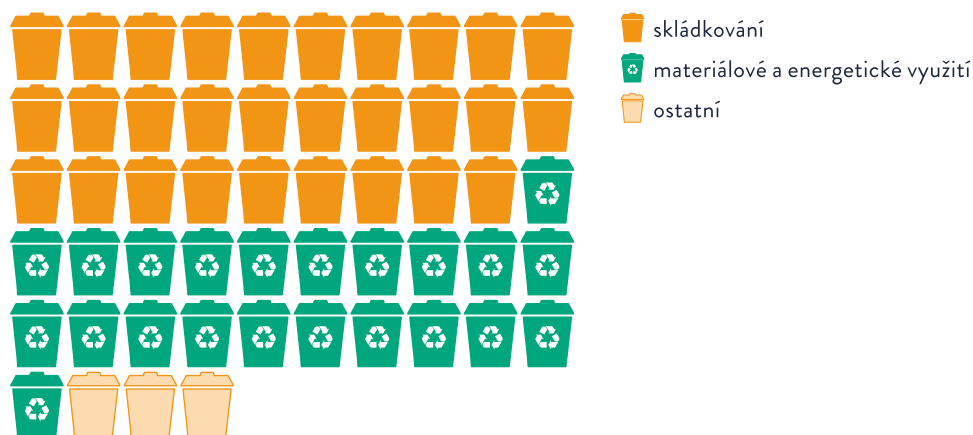
Toto množství odpovídá 446 sklenicím o objemu 200 ml. Krajská hodnota převyšuje celorepublikový průměr, který činí 88,7 l. Pitné vody se v kraji v roce 2017 vyrobilo 75 880 tis. m³, což MS kraj staví v republikovém srovnání na 2. místo po Praze.

Objem vyrobené vody by vyplnil letní koupaliště v Ostravě 989krát. (Zdroj: ČSÚ)

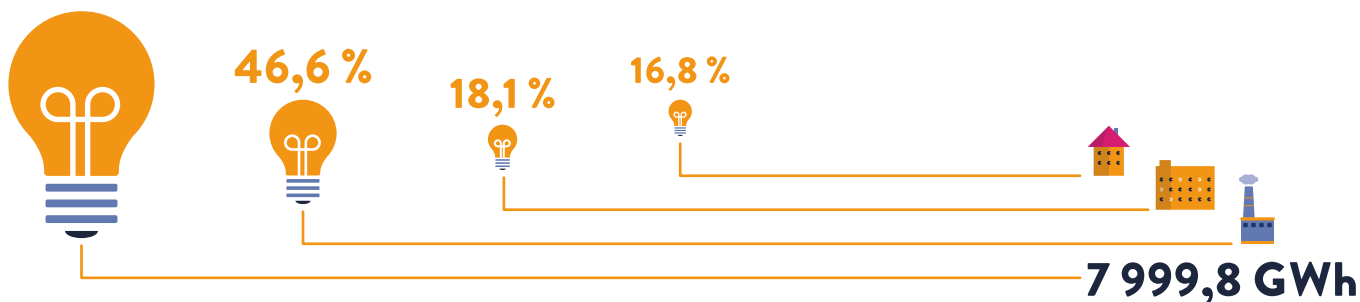
► **Veřejný vodovod využívá až na výjimky každý, ke kanalizaci a ČOV jsou připojeni 4 z 5 obyvatel kraje.**

Moravskoslezský kraj díky centralizovanému charakteru osídlení (zejména na Ostravsku) vyniká v dostupnosti připojení k veřejnému vodovodu, které v roce 2017 činilo 99,9 %. Podíl obyvatel připojených ke kanalizaci v roce 2017 dosahoval 83,8 %. Připojení na kanalizaci zakončenou ČOV je v kontextu ČR mírně podprůměrné a činilo 78,6 %. (Zdroj: Zpráva o životním prostředí v Moravskoslezském kraji, 2017)

► **Obyvatel kraje vyprodukuje průměrně 536 kg komunálního odpadu, dále využito je jen 41 %.**

V roce 2017 se v MS kraji vyprodukovalo 347 247 t komunálního odpadu. Průměrně tak na jednoho obyvatele připadalo 536 kg. Nejčastějším způsobem nakládání s komunálním odpadem bylo skládkování (54,4 %). Materiálově bylo využito 38,6 % komunálního odpadu, energeticky 2,5 %. (Zdroj: MŽP)

► **Moravskoslezský kraj má nejvyšší spotřebu elektrické energie v ČR.**

V roce 2017 dosáhla spotřeba 7 999,8 GWh, což je o 3,2 % méně než v roce 2001. Největší podíl spotřeby vzhledem k průmyslovému charakteru Moravskoslezského kraje zaujímal průmysl, a to 46,6 %, tj. 3 730,1 GWh, následovaný obchodem, službami, školstvím a zdravotnictvím (18,1 %, tj. 1 446,9 GWh) a domácnostmi (16,8 %, tj. 1 342,9 GWh). (Zdroj: Zpráva o životním prostředí v Moravskoslezském kraji, 2017)

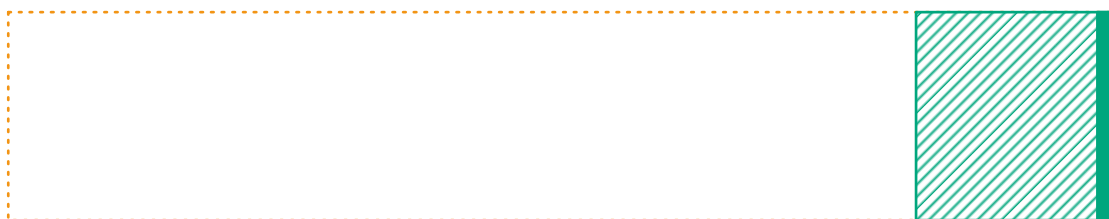
2000

2017

► Objem vytěženého uhlí v kraji poklesl o 69,6 %.

V období 2000–2017 objem těžby černého uhlí v kraji klesal. V roce 2017 ho bylo v kraji vytěženo 4,9 mil. t, což je o 69,6 % méně než v roce 2000. V roce 2017 činila plocha dotčená těžbou v Moravskoslezském kraji 12 421,7 ha, což odpovídá 2,3 % rozlohy kraje. Na dalších 671,5 ha půdy byly rozpracovány rekultivace a 2 607,0 ha půdy již rekultivací prošlo. (Zdroj: Zpráva o životním prostředí v Moravskoslezském kraji, 2017)

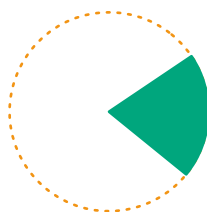

CHKO
maloplošná

► Zvláště chráněná území tvoří téměř pětinu rozlohy kraje.

Na území kraje se nachází 3 chráněné krajinné oblasti o rozloze 94 083 ha (17,3 % území kraje) a 163 maloplošných chráněných území zaujímajících 8 404 ha. Rozloha všech zvláště chráněných území, bez započítání překryvů, činila v roce 2017 97,1 tis. ha, tj. 17,9 % kraje. Na území Moravskoslezského kraje bylo do roku 2017 vyhlášeno 5 přírodních parků s rozlohou 69,8 tis. ha.

(Zdroj: Zpráva o životním prostředí v Moravskoslezském kraji, 2017)

zemědělská půda celkem
ekologické zemědělství

► Více než pětina zemědělské půdy v kraji je obhospodařována ekologicky.

55,8 tis. ha zemědělské plochy bylo v roce 2017 obhospodařováno ekologicky (20,4 %).

Na území kraje se nacházelo 404 ekofarem a 40 výrobců biopotravin. (Zdroj: Zpráva o životním prostředí v Moravskoslezském kraji, 2017)

► Investice do životního prostředí převyšují republikový průměr.

V období let 2013–2017 bylo na ochranu ŽP v kraji investováno 23,86 mld. Kč. Jednalo se o 15 % takto investovaných prostředků v České republice. (Zdroj: ČSÚ)